

Iran và cuộc chiến âm thầm của Israel chống chương trình hạt nhân Iran.

Minh Anh

Vụ ám sát tinh vi khiến Iran mất mặt

Tang lễ của ông Mohsen Fakhrizadeh tại thủ đô Tehran - Iran hôm 30-11. Ảnh: Bộ Quốc phòng Iran

Vụ tấn công ban ngày nhắm vào nhà khoa học hạt nhân hàng đầu Iran Mohsen Fakhrizadeh hôm 27-11 đang khiến Tehran không khỏi mất mặt.

Theo truyền thông Mỹ, vụ tấn công được phối hợp chặt chẽ, đòi hỏi nhiều thông tin tình báo nhằm theo dõi mục tiêu cùng với khả năng tác chiến tiên tiến.

Vụ ám sát xảy ra trong khi ông Fakhrizadeh, vợ và các nhân viên an ninh tháp tùng đang đi trên đường cao tốc về phía Absard - thị trấn nghỉ mát ở phía Đông thủ đô Tehran - vào khoảng 14 giờ 30 phút chiều 27-11 (giờ địa phương).

Một số bản tin từ Iran cho hay một chiếc xe đi gần xe của đoàn Fakhrizadeh phát ra tiếng giống như tiếng súng, buộc nhà khoa học này phải dừng lại để xem chuyện gì xảy ra. Các tay súng sau đó xuất hiện từ một chiếc SUV, hạ gục nhóm vệ sĩ của Fakhrizadeh và khiến ông ta bị thương nặng rồi chạy khỏi hiện trường.

Hãng thông tấn ISNA đưa tin xe của ông Fakhrizadeh bị trúng đạn, sau đó là một vụ nổ và nhiều tiếng súng hơn. Còn IRIB, đài truyền hình nhà nước Iran, cho biết vụ nổ xảy ra đầu tiên, sau đó là tiếng súng từ những kẻ tấn công.

Tuy nhiên, theo hãng thông tấn Fars, toàn bộ cuộc đột kích được thực hiện bằng súng máy điều khiển từ xa. Theo đó, ông Fakhrizadeh đã rời khỏi xe sau khi chiếc xe bị nhắm mục tiêu. Tiếp đến, khẩu súng máy điều khiển từ xa bắn ông và các vệ sĩ. Chiếc xe chở khẩu súng sau đó phát nổ, có lẽ để bằng chứng không rơi vào tay chính quyền Tehran.

Ông Fakhrizadeh được đưa lên máy bay tới một bệnh viện gần đó trong tình trạng nguy kịch và thiệt mạng. Vợ của ông cũng thiệt mạng trong vụ ám sát.

Kiểu giết người công khai này khiến Iran không khỏi mất mặt bởi nó chứng tỏ với cả trong nước lẫn quốc tế rằng họ không thể đảm bảo an ninh đầy đủ cho một quan chức cấp cao phụ trách chương trình vũ khí hạt nhân.

Người đứng đầu Hội đồng Chiến lược về Quan hệ Đối ngoại của Iran Seyed Kamal Kharraz, so sánh vụ ám sát ông Fakhrizadeh với vụ ám sát tướng Qasem Soleimani. Ông Soleimani, tư lệnh Lực lượng Quds của Vệ binh Cách mạng Hồi giáo Iran, bị giết trong một cuộc tấn công bằng máy bay không người lái của Mỹ tại Iraq hồi đầu năm nay.

"Không còn nghi ngờ gì nữa, Cộng hòa Hồi giáo Iran sẽ đưa ra câu trả lời có tính toán và dứt khoát đối với những kẻ đã giết chết Fakhrizadeh" - ông Kharrazi nói.

Một quan chức an ninh hàng đầu của Iran ngày 30-11 cáo buộc Israel sử dụng "thiết bị điện tử" để giết ông Fakhrizadeh từ xa. Ông Ali Shamkhani, thư ký Hội đồng An ninh Quốc gia Tối cao Iran, đưa ra cáo buộc trên tại lễ tang của ông Fakhrizadeh.

Israel, bị tình nghi ám sát nhà khoa học Iran, từ chối bình luận về cuộc đột kích.

Đài Press TV trước đó nói rằng một vũ khí được thu hồi từ hiện trường có "biểu tượng và thông số kỹ thuật của ngành quân sự Israel".. Kênh Al-Alam tuyên bố các vũ khí được "điều khiển bởi vệ tinh", tương tự tuyên bố do hãng thông tấn Fars đưa ra ngày 29-11.

Ông Shamkhani cũng đổ lỗi cho nhóm lưu vong Iran Mujahedeen-e-Khalq "đóng vai trò trong vụ ám sát này" mà không nói rõ thêm.

Cuộc chiến âm thầm của Israel chống chương trình hạt nhân Iran

Ngày 27/11/2020, nhà khoa học nguyên tử hàng đầu của Iran, ông Mohsen Fakhrizadeh, đã tử nạn trong một cuộc phục kích. Israel bị cáo buộc đứng sau vụ tấn công. Giới quan sát cho rằng vụ này đang khép dần con đường của Joe Biden trở lại với thỏa thuận hạt nhân Iran được ký kết vào năm 2015 dưới thời tổng thống Barack Obama.

Mohsen Fakhrizadeh là nhà khoa học thứ năm của Iran có liên quan đến chương trình phát triển hạt nhân bị Israel sát hại tính từ năm 2010. Tel Aviv vẫn chưa lên tiếng bình luận, nhưng những dòng Tweet của thủ tướng Netanyahu như ngầm khẳng định : « Tuần này, tôi đã làm được nhiều việc, nhưng tôi không thể nói ra tất cả ».

Từ lâu nay, Israel luôn xem Iran như là một mối đe dọa « hiện hữu » và không ngần ngại công khai tố cáo vai trò của Mohsen Fakhrizadeh trong một cuộc họp báo năm 2018, khi tiết lộ nội dung những hồ sơ bí mật về chương trình hạt nhân của Iran mà Mossad đánh cắp được từ một kho lưu trữ của Teheran.

Kể từ đó, Mohsen Fakhrizadeh, 59 tuổi, cùng với nhiều sĩ quan của Vệ Binh Cách Mạng, trong tầm ngắm của cơ quan tình báo Israel. Và trong « một cuộc chiến âm thầm chống chương trình hạt nhân của Iran » như nhận định của Le Figaro, có thể nói Israel là « một bậc thầy » với những đòn phá hoại, tấn công khủng bố, nổ súng, tấn công tin tặc... ngay trên chính lãnh thổ Iran, mà không lo sợ bị trừng phạt.

Những tháng gần đây, chiến dịch này của Mossad như gia tăng cường độ, mà Mohsen Fakhrizadeh là nạn nhân mới nhất. Tháng Giêng, tướng Qassem Soleimani, lãnh đạo

lực lượng Al-Qods, đơn vị tinh nhuệ của Vệ Binh Cách Mạng, đã bị một drone của Mỹ bắn hạ trên lãnh thổ Irak.

Tháng Tám, Iran lại bị « ê mặt » khi những tay giết thuê hạ sát một thủ lĩnh cao cấp của Al Qaida ngay trên đường phố Teheran. Sự việc xảy ra khiến người ta nghi là đang có một mạng lưới gián điệp và đồng lõa của Mossad rất phát triển tại Iran.

Tuy nhiên, theo phân tích của ông Yossi Melman, được Le Figaro trích dẫn, « Fakhrizadeh là độc nhất, bởi vì ông ấy điều hành giai đoạn cuối cùng và quan trọng nhất trong việc chế tạo vũ khí hạt nhân và phát triển các loại tên lửa có thể mang đầu đạn hạt nhân ».

Chỉ có điều, như cảnh báo của Yossi Melman, « một nhà khoa học tài năng khác rồi cũng sẽ được tìm thấy để thay thế cho người vừa bị loại. Hơn nữa, Iran cũng đã tích lũy được khá đầy đủ hiểu biết để chế tạo ra vũ khí hạt nhân cho chính mình theo như ý muốn ».

Vẫn theo quan điểm của vị chuyên gia này, chính những vụ ám sát các nhà khoa học Iran trong những năm gần đây có lẽ đã thúc đẩy Teheran có những phản ứng, như gia tăng mức độ làm giàu chất uranium, lắp đặt các máy ly tâm tinh vi hơn và thiết lập các nơi cất trữ chất uranium bổ sung, nhằm giảm bớt thời hạn chế tạo loại vũ khí hủy diệt hàng loạt này.

Nhưng có một điều chắc chắn là gần đến ngày hết nhiệm kỳ, tổng thống Mỹ Donald Trump cũng không muốn giảm cường độ chính sách « áp lực tối đa » lên Iran. Sau khi rút Hoa Kỳ ra khỏi thỏa thuận hạt nhân năm 2015, chính quyền Donald Trump liên tục áp đặt các biện pháp trừng phạt kinh tế, với hy vọng buộc Iran đàm phán một thỏa thuận mới, ràng buộc hơn, theo các tiêu chí của Mỹ.

Thế nhưng, bất chấp các biện pháp trừng phạt do Hoa Kỳ áp đặt và đang tàn phá nền kinh tế đất nước, Teheran vẫn dứt khoát không nhượng bộ Washington. Trong khi đó, nước Cộng Hòa Hồi Giáo đặt nhiều hy vọng vào tân chính quyền Biden, từng tuyên bố mong muốn thay đổi đường hướng và làm sống lại thỏa thuận 2015, với điều kiện Iran tạm ngưng các chương trình phát triển hạt nhân.

Theo giới quan sát, với vụ ám sát này, Donald Trump và Benjamin Netanyahu có vẻ như đang tìm cách buộc Iran phải chọn lựa giữa sự trả thù và thiện chí thoát khỏi sự cô lập. Và với một mục tiêu sau cùng không nói ra : « Ngáng chân » Joe Biden để ngăn cản ông tiến hành một chính sách ngoại giao thay thế !

Minh Anh